

Πλαίσιο Προσφοράς και Λειτουργίας Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Επιπέδου Μάστερ Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ)

Το παρόν κείμενο έχει ως στόχο τη χάραξη και εισήγηση κατευθυντηρίων γραμμών αναφορικά με το πλαίσιο προσφοράς και λειτουργίας μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών, επιπέδου Μάστερ, του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ).

Η ποιοτική μεταπτυχιακή εκπαίδευση είναι συνυφασμένη με την προσφορά υψηλού επιπέδου ακαδημαϊκής γνώσης και επαγγελματικής κατάρτισης σε όλα τα αντικείμενα που προσφέρει το ΤΕΠΑΚ. Η επίτευξη των στόχων αυτών αποτελεί σημαντική προϋπόθεση για τη διεύρυνση των ευκαιριών εργοδότησης των αποφοίτων και κατ' επέκταση συμβάλλει στην αναβάθμιση της κοινωνίας και της οικονομίας.

Τα μεταπτυχιακά προγράμματα πρέπει να διακρίνονται για τον διεπιστημονικό τους χαρακτήρα, συνδυάζοντας θεωρητικές και εφαρμοσμένες γνώσεις και να λαμβάνουν υπόψη τις κοινωνικο-οικονομικές εξελίξεις, τις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας και τις ανάγκες των φοιτητών/τριών. Επίσης, πρέπει να χαρακτηρίζονται από συνεχή αναβάθμιση της ποιότητας και διασφάλιση της βιωσιμότητάς τους.

A. ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Η προσφορά μεταπτυχιακών προγραμμάτων είναι σημαντικό να διέπεται από δύο κύρια χαρακτηριστικά: **ΠΟΙΟΤΗΤΑ** και **ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ**.

ΠΟΙΟΤΗΤΑ

Η ποιότητα της μεταπτυχιακής εκπαίδευσης αποτελεί θεμέλιο λίθο του ακαδημαϊκού έργου του ΤΕΠΑΚ και απορρέει από την αδιάλειπτη δέσμευση για αριστεία, φοιτητοκεντρική προσέγγιση και κοινωνική ανταποδοτικότητα. Τα μεταπτυχιακά προγράμματα πρέπει να εναρμονίζονται πλήρως με τις κατευθυντήριες γραμμές του Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης (ΔΙΠΑΕ), το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων (EQF) καθώς και τις πρόνοιες των Γενικών Κανόνων Φοίτησης και των Κανόνων Μεταπτυχιακής Φοίτησης του ΤΕΠΑΚ.

Η ενίσχυση της ποιότητας απαιτεί συντονισμένες και διαρκείς δράσεις, τόσο σε επίπεδο Τμήματος όσο και σε επίπεδο πανεπιστημιακής διοίκησης. Συγκεκριμένα:

- Καλλιέργεια κουλτούρας ποιότητας, μέσω της θεσμικής ενσωμάτωσης εσωτερικών αξιολογήσεων, ανατροφοδότησης από φοιτητές/τριες και

απόφοιτους/ες, και ανασχεδιασμού των προγραμμάτων με βάση αποδεικτικά δεδομένα

- Προσφορά καινοτόμων, διακριτών και διεθνώς ανταγωνιστικών προγραμμάτων σπουδών που αξιοποιούν τις σύγχρονες παιδαγωγικές και τεχνολογικές εξελίξεις
- Υιοθέτηση φοιτητοκεντρικών μεθόδων μάθησης με έμφαση στη συμμετοχή των φοιτητών/τριών ως συν-δημιουργών της εκπαιδευτικής εμπειρίας και της ακαδημαϊκής ζωής.
- Ενσωμάτωση της διατριβής ή εφαρμοσμένων έργων που προάγουν την έρευνα, την καινοτομία και τη σύνδεση με την κοινωνία και την αγορά εργασίας.
- Συστηματική παρακολούθηση δεικτών ποιότητας, όπως η επίδοση φοιτητών/τριών, οι ρυθμοί αποφοίτησης, η ερευνητική απόδοση, και η επαγγελματική απορρόφηση αποφοίτων.
- Περιοδική επανεξέταση του περιεχομένου σπουδών για ενσωμάτωση σύγχρονων επιστημονικών και επαγγελματικών δεδομένων
- Προώθηση της ακαδημαϊκής και επαγγελματικής ηθικής, μέσω σαφών κωδικών δεοντολογίας και αξιολόγησης πρακτικών μάθησης.
- Ενεργή εμπλοκή των κοινωνικών εταίρων (stakeholders) στο σχεδιασμό και την επικαιροποίηση των προγραμμάτων, ώστε να διασφαλίζεται η κοινωνική συνάφεια και η επαγγελματική αξία των σπουδών.
- **Προσφορά/διδασκαλία μαθημάτων στο κατάλληλο μεταπτυχιακό επίπεδο**
Τα μεταπτυχιακά μαθήματα είναι διακριτά από τα προπτυχιακά μαθήματα ως προς το επίπεδο και τον κωδικό τους. Τα μαθησιακά αποτελέσματα πρέπει να ανταποκρίνονται στο επίπεδο σπουδών.
- **Προσφορά δύο ειδών μαθημάτων στο πρόγραμμα σπουδών: υποχρεωτικά μαθήματα και μαθήματα περιορισμένης επιλογής.** Στη δεύτερη κατηγορία εμπίπτουν μαθήματα για τα οποία ο φοιτητής/τρια μπορεί να διαμορφώσει επιλογές από ένα περιορισμένο σύνολο μαθημάτων. Η δυνατότητα προσφοράς μαθημάτων επιλογής προϋποθέτει ένα βέλτιστο ελάχιστο αριθμό εγγεγραμμένων φοιτητών/τριών στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα.

- Ένα μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών πρέπει να είναι **διακριτό σε σύγκριση με τα υπόλοιπα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών του Πανεπιστημίου.**
- **Ανάπτυξη σχεδίου διασφάλισης ποιότητας ανά πρόγραμμα, το οποίο να περιλαμβάνει στόχους, δείκτες επίδοσης, και μηχανισμούς αναθεώρησης, βάσει των ESG (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area).**
- **Ευθυγράμμιση με τις οδηγίες του Φορέα ΔΙΠΑΕ και το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων (EQF).**

Τα προγράμματα Μάστερ κατατάσσονται στο επίπεδο 7 και θα πρέπει να πληρούν τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές. Οι προδιαγραφές αυτές αναφέρουν, σε σχέση με τα μαθησιακά αποτελέσματα, το περιεχόμενο των προγραμμάτων σπουδών, τις εργασίες και την αξιολόγηση, ότι τα προγράμματα Μάστερ πρέπει να προσφέρουν:

- **Γνώση:** *Εξειδικευμένη, υψηλών απαιτήσεων γνώση, με ένα ποσοστό να βρίσκεται στην κορυφή των γνώσεων στον συγκεκριμένο επιστημονικό και επαγγελματικό τομέα του προγράμματος, ως βάση για αυθεντική σκέψη και/ή έρευνα. Το επίπεδο Μάστερ απαιτεί κριτική εγρήγορση για τα γνωστικά ζητήματα στον συγκεκριμένο τομέα σπουδών και στους τομείς συνάντησης του με διαφορετικούς τομείς σπουδών.*
- **Δεξιότητες:** *Εξειδικευμένες δεξιότητες λύσης προβλήματος, οι οποίες απαιτούνται για έρευνα ή/και καινοτομία, ούτως ώστε ο/η φοιτητής/τρια να αναπτύξει νέα γνώση και διαδικασίες και να είναι σε θέση να συνθέσει γνώση από διαφορετικούς τομείς.*
- **Εφαρμογή γνώσης και δεξιοτήτων με υπευθυνότητα και αυτονομία:** *Χειρίζεται και μετασχηματίζει εργασία ή συγκείμενα μελέτης, τα οποία είναι πολύπλοκα, απρόβλεπτα και τα οποία απαιτούν νέες στρατηγικές προσεγγίσεις. Αναλαμβάνει ευθύνη για συμμετοχή στην επαγγελματική γνώση και πρακτική και/ή για επανεξέταση της στρατηγικής ομάδων.*
- **Τήρηση του ωρολογίου προγράμματος και υλοποίηση του σχεδιασμού όπως καταγράφεται στο κατατεθειμένο **διάγραμμα κάθε μαθήματος.****

- Σχεδιασμός και **προσφορά μεταπτυχιακών προγραμμάτων εξ αποστάσεως** ή/και υβριδικών προγραμμάτων σπουδών (συνδυασμός μαθημάτων με συμβατική διδασκαλία και άλλων μαθημάτων με διαδικτυακή διδασκαλία) και ανάπτυξη κατάλληλης υποδομής σε επίπεδο Πανεπιστημίου.
- **Προσφορά διατμηματικών μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών.**
- **Διεύρυνση συνεργασιών με πανεπιστήμια του εξωτερικού** για ανάπτυξη κοινών μεταπτυχιακών προγραμμάτων π.χ., Ευρωπαϊκό Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο, άλλες χώρες της Ευρώπης, τρίτες χώρες (πχ Κίνα).
- Δυνατότητα **εμπλοκής των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών στην έρευνα** μέσω των μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών (προσφορά ερευνητικών θεμάτων για εκπόνηση διατριβών).
- Διασύνδεση με εταιρείες, οργανισμούς και άλλους φορείς για **παροχή ευκαιριών πρακτικής άσκησης/internship και πραγματοποίηση διαλέξεων από καταξιωμένους επαγγελματίες του χώρου.**
- **Υποστήριξη μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών (προσφορά υποτροφιών με κριτήριο την ακαδημαϊκή αριστεία σε επίπεδο μάστερ, καθορισμός συμβούλου, κτλ.)**

Η ποιότητα δεν είναι στατική, αλλά διαμορφώνεται δυναμικά μέσα από τη διαρκή ανατροφοδότηση, την ανοικτή ακαδημαϊκή κουλτούρα και την ενεργό συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων. Το ΤΕΠΑΚ στοχεύει στη δημιουργία ενός οικοσυστήματος μεταπτυχιακών σπουδών που ενισχύει τη δημιουργικότητα, την υπευθυνότητα και τη διεθνή προοπτική.

ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ

Σε σχέση με τη διασφάλιση της βιωσιμότητας των προσφερόμενων μεταπτυχιακών προγραμμάτων επιπέδου Μάστερ, τονίζεται ότι είναι σημαντική η δυνατότητα των μεταπτυχιακών προγραμμάτων να προσελκύουν ικανοποιητικό αριθμό φοιτητών/τριών, ώστε να καλύπτονται τα έξοδα που συνεπάγεται η προσφορά τους και να διασφαλίζεται η συνεργατική μάθηση μεταξύ των φοιτητών/τριών (peer learning). Βασικές προϋποθέσεις για την επίτευξη της βιωσιμότητας είναι οι πιο κάτω:

- **Διεξαγωγή μελέτης βιωσιμότητας** η οποία να περιλαμβάνει έρευνα αγοράς και επαφές με βιομηχανία/πιθανούς εργοδότες ώστε να εντοπίζονται οι

ανάγκες στην αγορά εργασίας και σε ανθρώπινο δυναμικό και οι προοπτικές εργοδότησης αποφοίτων. Συστήνεται όπως για την ετοιμασία της μελέτης βιωσιμότητας υιοθετείται το έντυπο «Μελέτη Βιωσιμότητας» που επισυνάπτεται (90^η Συνεδρία Συγκλήτου, ημερομηνίας 06/12/2017 και αναθεώρηση 258^η Συνεδρία Συγκλήτου, 15/07/2025).

- Προκήρυξη μεταπτυχιακών προγραμμάτων που έχουν Μ.Ο. εγγεγραμμένων φοιτητών/τριών ≥ 8 τις τελευταίες τρεις φορές προσφοράς τους. Ο Μ.Ο. θα υπολογίζεται στη βάση ενός ή δύο χρόνων προσφοράς (για προγράμματα που έχουν τρέξει για 1 ή δύο χρόνια) ενώ θα προχωρεί η προκήρυξη για όλα τα νέα προγράμματα σπουδών. Ως εγγεγραμμένοι/ες φοιτητές/τριες λογίζονται όσοι/ες πλήρωσαν τέλος εγγραφής, προκαταβολή, πρώτη δόση διδάκτρων, ξεκίνησαν σπουδές και δεν αποσύρθηκαν από το πρόγραμμα διεκδικώντας επιστροφή της πρώτης δόσης διδάκτρων.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τους Γενικούς Κανόνες Φοίτησης και τις κατευθυντήριες γραμμές του Φορέα ΔΙΠΑΕ, ο ελάχιστος αριθμός εγγεγραμμένων φοιτητών/τριών σε μάθημα είναι το 5.

Σε περίπτωση που δεν υπάρχει ενδιαφέρον για κάποιο μεταπτυχιακό πρόγραμμα τμήματος (αποδοχή θέσης και πληρωμή προκαταβολής) από τουλάχιστον 8 νεοεισερχόμενους/ες φοιτητές/τριες (δηλαδή 5-7), τότε το πρόγραμμα προσφέρεται, αλλά όλα τα έσοδα πηγαίνουν στο Κεντρικό Ταμείο Ιδίων Εσόδων του Πανεπιστημίου. Νοείται ότι ο ελάχιστος εγγεγραμμένος αριθμός φοιτητών/τριών σε τέτοιο πρόγραμμα δεν δύναται να είναι μικρότερος του 5, ούτως ώστε να ικανοποιείται η απαίτηση για τον ελάχιστο αριθμό εγγεγραμμένων φοιτητών/τριών σε μάθημα.

- Τα Τμήματα καλούνται να εξετάζουν ενδελεχώς και τη δυνατότητα προσφοράς αυτοχρηματοδοτούμενων μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών.

B. ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

- Η απόφαση για το ποια μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών προκηρύσσονται για κάθε επόμενο ακαδημαϊκό έτος, λαμβάνεται από τη Σύγκλητο μετά από τεκμηριωμένη εισήγηση των Τμημάτων, στις αρχές του Φθινοπωρινού εξαμήνου **στη βάση των κριτηρίων βιωσιμότητάς που αναφέρονται πιο πάνω.**

- Η προκήρυξη των μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών πραγματοποιείται την **πρώτη εβδομάδα του Φεβρουαρίου**. Η καταληκτική ημερομηνία για **υποβολή αιτήσεων** ορίζεται **εντός του μηνός Απριλίου/αρχές Μαΐου** (αναλόγως της ημερομηνίας της εορτής του Πάσχα). Εκεί και όπου υπάρχουν κενές θέσεις σε προγράμματα και με τη σύμφωνη γνώμη των Τμημάτων, δύναται να υπάρχει και Β΄ Κύκλος αιτήσεων του οποίου η καταληκτική ημερομηνία δεν θα ξεπερνά τις 30 Ιουνίου.
- Για σκοπούς αποφυγής αρνητικής δημοσιότητας για το Πανεπιστήμιο, δεν ακυρώνεται η προσφορά μεταπτυχιακών προγραμμάτων τα οποία αρχικά είχαν προκηρυχθεί και ανακοινωθεί. Μοναδική περίπτωση ακύρωσης προκηρυγμένου προγράμματος Μάστερ είναι αν μετά την ολοκλήρωση και αξιολόγηση του Α΄ κύκλου αιτήσεων (Απρίλιο/Μαΐο), ο αριθμός των φοιτητών/τριών που έχουν αποδεχθεί τη θέση (πληρώνοντας τέλος εγγραφής και προκαταβολή) είναι <5. Για τον λόγο αυτό πρέπει να δίδεται ιδιαίτερη προσοχή στην προετοιμασία και απόφαση για προκήρυξη των προγραμμάτων.

Γ. ΠΡΟΒΟΛΗ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Η αρμόδια Υπηρεσία/ Γραφείο, ετοιμάζει έγκαιρα και σε ετήσια βάση, πλάνο προβολής και προώθησης των μεταπτυχιακών προγραμμάτων. Προτεραιότητα αποτελεί η προσέλκυση υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών που να προέρχονται από ένα εύρος υποβάθρων, σπουδών και ακαδημαϊκών ιδρυμάτων.

Η στρατηγική για επικοινωνία και προβολή των μεταπτυχιακών προγραμμάτων είναι εξατομικευμένη (customised) για κάθε πρόγραμμα, με ιδιαίτερη έμφαση στη δημοσιότητα, διαφήμιση και παρουσίαση των δραστηριοτήτων και διακρίσεων τόσο των φοιτητών/τριών/αποφοίτων (success stories) όσον και των διδασκόντων των προγραμμάτων.

Για την επίτευξη των πιο πάνω, η αρμόδια Υπηρεσία/ Γραφείο θα ενημερώνεται το αργότερο μέχρι το τέλος Οκτωβρίου κάθε έτους, σχετικά με τον τελικό κατάλογο των υπό προκήρυξη μεταπτυχιακών προγραμμάτων και τις λεπτομέρειες αυτών.

Το παρόν Πλαίσιο εγκρίθηκε κατά την 118^η συνεδρία του Συμβουλίου, ημερομηνίας 22/04/2021, και κατά την 146^η συνεδρία της Συγκλήτου, ημερομηνίας 03/03/2021, σε συνέχεια εισήγησης της Επιτροπής Σπουδών, Βιβλιοθήκης και Φοιτητικής Ζωής (11^η συνεδρία, 12/02/2021) και της Επιτροπής Εσωτερικής Ποιότητας (43^η συνεδρία, 22/02/2021). Τροποποιήθηκε κατά την 258^η Συνεδρία της Συγκλήτου, ημερομηνίας 15 Ιουλίου 2025.